

פוגעים בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו

מה קובע החוק בישראל בנוגע לגירוש אזרחים ועובדים זרים?

ד"ר שטופלר: „חוק הכניסה לישראל מאפיין שר לשוטרים ולפקחים שהוסמכו לכך על-ידי שר הפנים לעצור אזרחים זרים החשודים בשהייה שלא כדין. אולם גם בתהליך המעצר והגירוש קובע החוק הסדרים שנועדו להגן על זכויותיו של האזרח הזר. כך, למשל, אסורה הפעלת אלימות נגד אזרח זר בעת המעצר, ואף אם הוא מתנגד למעצר, על השוטרים להפעיל כוח סביר בלבד כדי להבטיח את מעצרו. כן נא-

סר על שוטרי משטרת ההגירה לכבול אזרח זר באזיקים, למעט במקרה של בריחה או של חשש לבריחה.

„גירושו של אזרח זר מהארץ ייעשה רק לאחר ששר הפנים הוציא נגדו צו גירוש. יש למסור לאזרח הזר העתק של צו הגירוש בשפתו ולאפיין שר לו להודיע על מעצרו למשפחתו ולעורך דינו. כמו כן יש להמתין 72 שעות לפני ביצוע הגירוש כדי לאפשר לו לערער על גירושו.

„עם זאת החוק בנוגע למעצר אזרחים זרים שונה באופן קיצוני מהחוק הנוגע למעצרים

פליליים. ההבדל הבולט הוא שעל-פי החוק הפלילי יש להביא עצור בפני שופט בתוך 24 שעות, ואילו חוק הכניסה לישראל מחייב את הרשויות להביא אזרח זר בפני שופט רק בתום 14 יום מיום מעצרו.

מהו המצב המשפטי בחו"ל?

ד"ר שטופלר: „הסדר המעצר בחוק הכניסה לישראל שונה מאוד גם מההסדרים הנהוגים כלפי אזרחים זרים במדינות אחרות בעולם, כגון צרפת וקנדה. בשתי המדינות האלה, למשל, יש להביא את האזרח הזר העצור בפני שר-

פט בתוך 48 שעות ממעצרו. נראה כי ההסדרים החמורים הקבועים בחוק הכניסה לישראל בנוגע למעצר אזרחים זרים סותרים את הזכות לחירות, לכבוד ולשוויון הקבועות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו והמחייבות את רשויות המדינה בכל פעולותיהן, ובכללן פעולותיהן כלפי אזרחים זרים השוהים בארץ שלא כחוק.

ד"ר גילה שטופלר היא מומחית לזכויות אדם ומרצה במכללה האקדמית למשפטים ברמת-גן; הביאה לדפוס: טובה צימוקי